

Bruselj, 4. oktober 2022
(OR. en)

13162/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0297 (NLE)

PROBA 47
AGRI 499
WTO 183

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	28. september 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 487 final
Zadeva:	Predlog SKLEPA SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (IOC), o trgovinskem standardu za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 487 final.

Priloga: COM(2022) 487 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.9.2022
COM(2022) 487 final

2022/0297 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za
oljke (IOC), o trgovinskem standardu za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin**

{SWD(2022) 309 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: IOC) v zvezi s predvidenim sprejetjem dveh sklepov v zvezi s trgovinskim standardom, ki se uporablja za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Mednarodni sporazum o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015

Cilji Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so (i) prizadevanje za enotnost pri nacionalni in mednarodni zakonodaji o fizikalno-kemijskih in organoleptičnih lastnostih oljčnih olj, olj iz oljčnih tropin in namiznih oljk, da bi preprečili morebitne trgovinske ovire, (ii) izvajanje dejavnosti na področju fizikalno-kemijskega in organoleptičnega preskušanja, ki prispevajo k znanju o sestavi in kakovostnih lastnostih oljčnih proizvodov, zaradi utrditve mednarodnih standardov ter (iii) okrepitev vloge Mednarodnega sveta za oljke kot foruma odličnosti za mednarodno znanstveno skupnost na področju oljk in oljčnega olja.

Prenovljena različica Sporazuma je začela veljati 1. januarja 2017.

Evropska unija je pogodbenica Sporazuma¹.

2.2. Svet članic

Svet članic je vrhovni organ in glavni organ odločanja IOC, ima vse pristojnosti za izvajanje in izvaja vse naloge, ki so potrebne za doseganje ciljev tega sporazuma. Evropska unija je kot pogodbenica Sporazuma članica IOC in je zastopana v svetu članic. Svet članic odloča s soglasjem članic. Če soglasja ni mogoče doseči, se sklepi v zvezi s trgovinskim standardom sprejmejo, razen če jih je zavrnila vsaj četrtina članic oziroma ena ali več članic, ki imajo skupaj vsaj 100 deležev.

IOC ima trenutno 18 članic, Evropska unija pa ima 678 od skupno 1000 deležev.

2.3. Predvideni akt sveta članic

Izvršni sekretariat IOC je 28. maja 2022 svojim članicam poslal besedilo dveh sklepov o kemiji in standardizaciji, ki naj bi ju sprejel svet članic. Zaradi predloženih sklepov bodo potrebne spremembe Uredbe Komisije (EGS) št. 2568/91².

Namen predvidenih aktov je spremeniti trgovinski standard za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin ter posodobiti analizno metodo za voske in etilne estre maščobnih kislin, ki jo ta standard vključuje. Delovni dokument služb Komisije, ki je priložen temu predlogu, vključuje besedilo sklepov, pripadajoči trgovinski standard in ustrezno metodo, ki jih je poslal izvršni sekretariat.

¹ Sklep Sveta (EU) 2016/1892 z dne 10. oktobra 2016 o podpisu Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi (UL L 293, 28.10.2016, str. 2) ter Sklep Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (UL L 139, 27.5.2019, str. 1).

² Uredba Komisije (EGS) št. 2568/91 z dne 11. julija 1991 o značilnostih oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin ter o ustreznih analiznih metodah (UL L 248, 5.9.1991, str. 1).

V skladu s členom 20(3) Sporazuma se merila kakovosti in čistosti v navedenem trgovinskem standardu, ki ga je sprejel svet članic, uporabljajo v mednarodni trgovini članice. Poleg tega v skladu s členom 75(5)(e) Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³ tržni standardi upoštevajo standardna priporočila, ki jih sprejmejo mednarodni organi. Zato bosta sklepa iz Priloge vplivala na pravo EU, saj bosta pomenila spremembe Uredbe Komisije (EGS) št. 2568/91.

Če se sprejetje sklepov na 116. zasedanju IOC odloži, ker ju nekatere članice ne morejo odobriti, se bo stališče, opisano v tem sklepu, v imenu Unije zastopalo tudi v morebitnem postopku za sprejetje sklepov sveta članic z izmenjavo pisem na podlagi člena 10(6) Sporazuma pred naslednjim rednim zasedanjem junija 2023.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

S sklepoma, ki naj bi ju sprejel svet članic, se bo:

- spremenil trgovinski standard COI/T.15/NC št. 3, ki se uporablja za oljna olja in olja iz oljčnih tropin, tako da se črta Priloga 1 in poenostavijo drevesa odločanja za delta-7-stigmastenol,
- ter revidirala metoda COI/T.20/Do. št. 28 (*Določanje vsebnosti voskov, metilnih estrov maščobnih kislin in etilnih estrov maščobnih kislin s kapilarno plinsko kromatografijo*), da se vključi alternativna analizna metoda in se nekoliko spremeni obstoječa metoda.

O navedenih sklepih so obsežno razpravljali znanstveniki in tehnični strokovnjaki Komisije in držav članic za oljno olje. Sklepa prispevata k mednarodni harmonizaciji standardov za oljno olje in z njima bo določen okvir, ki bo omogočil pošteno konkurenco pri trgovanju s proizvodi iz sektorja oljnega olja. Zato bi ju bilo treba podpreti.

Navedena sklepa ustrezata ciljem politike Unije v zvezi s standardi za trženje kmetijskih proizvodov, kot je določeno v naslovu II dela II Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Dnevni red seje sveta članic IOC za zasedanje novembra 2022 se bo še spreminjal in nanj bodo morda uvrščeni še kakšni sklepi, ki vplivajo na pravni red. Da se zagotovi učinkovitost dela sveta članic IOC ob upoštevanju pravil Pogodb, bo Komisija pravočasno dopolnila in/ali spremenila zadevni predlog, da Svetu omogoči sprejetje stališča tudi za navedene sklepe.

Ob upoštevanju postopka odločanja v svetu članic IOC je stališče Unije potrebno za sprejetje sklepov iz Priloge.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

³ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671).

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vplivajo na vsebino ureditve, ki jo sprejme zakonodajalec Unije“⁴.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Svet članic je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Mednarodnim sporazumom o oljčnem olju in namiznih oljkih.

Akt, ki naj bi ga svet članic sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akti bodo zavezujoči po mednarodnem pravu v skladu s členom 20(3) Sporazuma in lahko odločilno vplivajo na vsebino zakonodaje EU, in sicer na delegirane in izvedbene akte na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013 glede tržnih standardov za oljčno olje. V skladu s členom 75(5)(e) Uredbe (EU) št. 1308/2013 tržni standardi namreč upoštevajo standardna priporočila, ki jih sprejmejo mednarodni organi.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej člen 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (IOC), o trgovinskem standardu za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta (EU) 2019/848¹ sklenila Mednarodni sporazum o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki je začel začasno veljati 1. januarja 2017 v skladu s členom 31(2) Sklepa Sveta (EU) 2016/1892².
- (2) Svet članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: svet članic) lahko v skladu s členom 7(1) Sporazuma sprejema sklepe in priporočila za izvajanje določb navedenega sporazuma.
- (3) Svet članic naj bi na 116. zasedanju, ki bo potekalo od 28. novembra do 2. decembra 2022, sprejel sklep o spremembi trgovinskega standarda za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin ter sklep o posodobitvi analizne metode za voske in etilne estre maščobnih kislin.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v svetu članic, saj bosta sklepa o spremembi, ki bosta sprejeta, zavezujoča za Unijo, kar zadeva mednarodno trgovino z drugimi članicami Mednarodnega sveta za oljke (IOC), in bosta lahko odločilno vplivala na vsebino prava Unije, in sicer na tržne standarde za oljčno olje, ki jih je Komisija sprejela v skladu s členom 75 Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³.
- (5) Sklepa, ki naj bi ju sprejel svet članic, zadevata črtanje Priloge 1 k trgovinskemu standardu in poenostavitev dreves odločanja za delta-7-stigmastenol ter vključitev 3. revizije metode za določanje voskov in etilnih estrov maščobnih kislin. O sklepih so obsežno razpravljali znanstveniki in tehnični strokovnjaki Komisije in držav članic za

¹ Sklep Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (UL L 139, 27.5.2019, str. 1).

² Sklep Sveta (EU) 2016/1892 z dne 10. oktobra 2016 o podpisu Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi (UL L 293, 28.10.2016, str. 2).

³ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671).

oljčno olje. Sklepa bosta prispevala k mednarodni harmonizaciji standardov za oljčno olje in določila okvir, ki bo zagotovil pošteno konkurenco pri trgovini s proizvodi iz sektorja oljčnega olja. Zato bi ju bilo treba podpreti.

- (6) Če bi se sprejetje sklepov na 116. zasedanju sveta članic odložilo, ker ju nekatere članice ne bi mogle odobriti, bi bilo treba v imenu Unije v morebitnem postopku za sprejetje sklepov članic z izmenjavo pisem v skladu s členom 10(6) Sporazuma, v primeru, da bi se tak postopek začel pred naslednjim rednim zasedanjem sveta članic junija 2023, zastopati stališče iz Priloge k temu sklepu.
- (7) Predstavniki Unije v svetu članic IOC se še vedno lahko dogovorijo o tehničnih prilagoditvah drugih metod ali dokumentov IOC brez nadaljnjega sklepa Sveta, če te prilagoditve izhajajo iz sprememb pri reviziji trgovinskega standarda za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin.
- (8) Da bi obvarovali interese Unije, bi morali imeti predstavniki Unije v svetu članic kljub temu možnost zahtevati, da se sprejetje sklepov o spremembi trgovinskega standarda ali metod preloži na naslednje zasedanje sveta članic, če utegnejo nove znanstvene ali tehnične informacije, predstavljene pred 116. zasedanjem ali med njim, vplivati na stališče, ki se zastopa v imenu Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 116. zasedanju sveta članic, ki bo potekalo med 28. novembrom in 2. decembrom 2022, ali v postopku za sprejemanje sklepov sveta članic z izmenjavo pisem, ki se začne pred naslednjim rednim zasedanjem junija 2023, je v Prilogi.

Člen 2

Predstavniki Unije v svetu članic IOC se lahko dogovorijo o tehničnih prilagoditvah drugih metod ali dokumentov IOC brez nadaljnjega sklepa Sveta, če te prilagoditve izhajajo iz sprememb, povezanih z revizijo trgovinskega standarda, ki se uporablja za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin COI/T.15/NC št. 3/REV. 19, kot je navedeno v Prilogi.

Člen 3

Če lahko nove znanstvene ali tehnične informacije, predstavljene pred 116. zasedanjem sveta članic ali med njim, vplivajo na stališče iz člena 1, Unija zahteva, da se sprejetje sklepa o spremembi trgovinskega standarda za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin in analizne metode za voske in etilne estre maščobnih kislin odloži, dokler se ne določi stališče Unije na podlagi novih informacij.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*